

22. september 2011

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 4. oktober 2011

- 1) Forordning om regulering af handel med finansielle derivater *Side 2*
 - *Generel indstilling*
KOM(2010) 484

- 2) Styrket økonomisk samarbejde *Side 8*
 - *Vedtagelse*
KOM(2010) 522, KOM(2010) 523, KOM(2010) 524, KOM(2010) 525,
KOM(2010) 526 og KOM(2010) 527

- 3) Opfølgning på det uformelle økonomi- og finansministermøde den 16.-17. september 2011 *Side 14*
 - *Orientering fra formandskabet*
KOM-dokument foreligger ikke

- 4) (evt.) Gennemgang af EU's finanspolitiske exit-strategier *Side 17*
 - *Rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke

- 5) (evt.) Status på implementeringen af EU-landenes underskudsprocedurer *Side 23*
 - *Orientering fra Kommissionen*
KOM-dokument foreligger ikke

- 6) Internationale møder *Side 27*
 - a) Opfølgning på IMF og Verdensbankens årsmøder den 24.-26. september 2011 og på G20-finansministermødet den 22.-23. september 2011
 - *Orienterende drøftelse*
KOM-dokument foreligger ikke
 - b) Forberedelse af G20-mødet for finansministre og centralbankdirektører den 13.-16. oktober 2011
 - *Forberedelse af fælles EU-holdning (Terms of References)*
KOM-dokument foreligger ikke

- 7) Forberedelse af FN's årlige klimakonference (COP-17) *Side 31*
 - *Rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke

- 8) Den europæiske bank for genopbygning og udvikling (EBRD) - Udvidelse af EBRD's operationsområde til Nordafrika og Mellemøsten
 - *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet den 4. oktober 2011, men de enkelte medlemslande vil skulle tiltræde en udvidelse af EBRD's operationsområde*
KOM-dokument foreligger ikke

Dagsordenspunkt 1: Forordning om regulering af handel med derivater

Resumé

Kommissionen har i september 2010 fremsat et forslag til forordning om regulering af handel med finansielle derivater m.v. Derivater er finansielle instrumenter knyttet til f.eks. værdipapirer, renter, valutaer eller råvarer, og de anvendes bl.a. som led i afdækningen af risici på de finansielle markeder. Den finansielle krise satte imidlertid fokus på den potentielle systemiske risiko ved derivathandler, og understregede behovet for såvel at begrænse muligheden for at tab kan sprede sig fra den ene aktør til den anden via derivatmarkedet og for større gennemsigtighed og tilsyn med derivatmarkedet. Det gælder særligt de såkaldte OTC-derivater ("over the counter"-derivater), der ikke handles på børser o.l., men som indgås ved bilaterale kontrakter mellem sælger og køber. ECOFIN ventes den 4. oktober igen at drøfte forslaget med henblik på politisk enighed.

Nedenstående er udarbejdet på baggrund af Kommissionens forslag KOM(2010) 484 samt formandskabets seneste kompromisforslag af 19. september 2011 og giver et prioriteret uddrag af sagen. Der ventes fremlagt et nyt kompromisforslag forud for ECOFIN den 4. oktober.

KOM(2010) 484

For flere detaljer henvises i øvrigt til samlenotat forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med ECOFIN den 20. juni, hvor sagen var på ECOFIN's dagsorden.

Baggrund

Den finansielle krise har sat fokus på betydningen for den finansielle stabilitet af handlen med derivater, herunder såkaldte over-the-counter (OTC) derivater, der ikke handles på en børs, men direkte mellem f.eks. en bank og en virksomhed (se boks 1). Krisen har vist et behov for øget gennemsigtighed med omfanget og større kontrol med risici ved sådanne derivater.

Boks 1: Definitioner

Et **derivat** er et afledt finansielt instrument knyttet til et underliggende aktiv – eksempelvis aktier, obligationer, råvarer eller lignende – eller et underliggende økonomisk mål, f.eks. renter eller en valutakurs. Et eksempel på et derivat er en future-kontrakt, som giver indehaveren en ret og en pligt til at købe eller sælge et aktiv (f.eks. valuta) til en på forhånd bestemt pris på et nærmere fastsat tidspunkt i fremtiden. Køberen af en sådan future-kontrakt kan således sikre sig fremtidig levering af det konkrete aktiv til en allerede i dag kendt pris, hvilket f.eks. kan være hensigtsmæssig for en virksomhed, der som led i udøvelse af sine forretningsaktiviteter har behov for fremmed valuta, og som (mod betaling) ønsker at fjerne risikoen for større fremtidige udsving i kursen på den pågældende valuta. En sådan handel kræver, at en anden markedsdeltager er villig til (mod en såkaldt risikopræmie) at sælge en sådan future med den pågældende valuta som det underliggende aktiv og således er villig til at indtage den modsatte position/risiko i markedet. Den økonomiske gevinst for køber og sælger ved indgåelse af en sådan future-kontrakt vil afhænge af den faktiske markedspris på det underliggende aktiv på det fremtidige tidspunkt, hvor handles gennemføres, set i forhold til den i henhold til future-kontrakten aftalte pris. Derivater kan være mere eller mindre standardiserede i deres kontraktuelle udformning, idet nogle markedsdeltagere kan have behov for afdækning af mere eller specifikke individuelle risici.

Såkaldte **OTC-derivater** ("Over The Counter"-derivater) refererer til derivater, der ikke handles på et egent-

ligt marked, som f.eks. en børs el. lign., men som i stedet handles direkte mellem parterne, f.eks. en bank og en kundevirksomhed. I fraværet af centraliseret handel og clearing¹ af sådanne OTC-derivater registreres disse i udgangspunktet kun hos de to indbyrdes parter i handelen. De to parter bærer også den fulde risiko over for hinanden. Selvom tilsynsmyndighederne kan få indsigt i konkrete finansielle virksomheder, har myndighederne og andre interessenter ikke viden om, hvor store eksponeringer der er på markedet som helhed og f.eks. i hvilket omfang markedsdeltagerne tager tilstrækkelige forholdsregler (f.eks. sikkerhedsstillelse), for at sikre mod situationer, hvor en markedsdeltager med store eksponeringer ikke kan honorere sine forpligtelser og dermed påføre sine modparter tab og i sidste ende true den finansielle stabilitet.

På G20-topmødet i september 2009 opnåede man enighed om, at alle standardiserede OTC-derivatkontrakter skal cleares via centrale modparter (CCP'er) senest ved udgangen af 2012. OTC-derivatkontrakter skal desuden indrapporteres til centrale handelsregistre ("trade repositories"). Endelig skal brugen af ikke-centralt clearede kontrakter begrænses og underlægges højere kapitalkrav.

Kommissionen har i september 2010 fremlagt et forslag til en forordning om OTC-derivater, centrale handelsregistre og centrale modparter (ofte også omtalt som den europæiske markedsinfrastrukturregulering - EMIR). ECOFIN drøftede forslaget med henblik på politisk enighed den 20. juni 2011, men visse spørgsmål udestår der endnu enighed om, herunder bl.a. særligt forordningens anvendelsesområde (dvs. om forordningen alene skal omfatte OTC-derivater eller udstrækkes til at omfatte alle former for derivater), rolle og beføjelser til EU-tilsynsmyndigheden for værdipapirer og markeder (ESMA) i forhold til tilsynskollegier, CCP'er m.v., behandlingen af pensionsfonde i forhold til bestemmelsen om central clearing, interoperabilitet mellem CCP'er, handelspladsers adgang til CCP'er og clearing via tredjelands-CCP'er. ECOFIN ventes på det kommende møde igen at drøfte forslaget med henblik på politisk enighed. Herefter vil dialogforhandlingerne med Europa-Parlamentet kunne indledes.

Der ventes fremlagt et nyt kompromisforslag forud for drøftelsen ved ECOFIN.

Indhold

Forslaget har følgende hovedindhold:

- Krav om gennemsigtighed ved handel med OTC-derivater via indberetning af derivathandler til centrale handelsregistre
- Krav om central clearing af standardiserede OTC-derivater via særlige virksomheder, såkaldte centrale modparter (CCP'er)
- Regulering og tilsyn med CCP'er

Centrale handelsregistre og transaktionsrapportering

Forslaget øger oplysningskrav og gennemsigtighed vedr. OTC-derivathandler. Ifølge forslaget skal information om alle derivathandler således indberettes til såkaldte centrale handelsregistre.

¹ Clearing af en værdipapirhandel er den proces, der foregår fra det øjeblik, værdipapirhandelen initieres (dvs. hvor handlen "bestilles") og indtil ejerskabet af værdipapiret er endeligt overført fra sælger til køber (dvs. hvor handelen er afviklet). I denne periode mellem handel og afvikling (som f.eks. kan vare et par dage) løber køber og sælger en risiko for, at modparten ikke leverer værdipapiret hhv. købesummen, og der eksisterer således på de finansielle markeder forskellig praksis for at styre sådanne risici, f.eks. gennem gensidig sikkerhedsstillelse (ydelse af "margin") m.v. For derivathandler omfatter clearing hele den periode, hvor den pågældende derivatkontrakt gælder, f.eks. indtil en konkret udløbsdato eller indtil en markedsbegivenhed udløser en effektivering (og afslutning) af kontrakten.

Centrale modparter og central clearing

Forslaget indebærer krav om, at standardiserede OTC-derivater – og afhængigt af forhandlingerne muligvis også derivater handlet på regulerede markeder – skal cleares centralt gennem CCP'er. Formålet er at reducere de systemiske risici ved derivathandler og skabe større sikkerhed i afviklingen af derivathandler. En CCP er en privat virksomhed, der står mellem køber og sælger af finansielle instrumenter og som således garanterer afviklingen af derivathandler for alle deltagere. CCP'en optræder som sælger over for alle købere af derivater og som køber over for alle sælgere af derivater.

Forslaget indfører en overgangsordning for forpligtelsen til central clearing af derivathandler for investorer, der foretager langsigtede investeringer (pensionsfonde, forsikringselskaber o.l.), som typisk kun indgår derivatkontrakter til afdekning af deres forretningsmæssige risici og ikke som selvstændigt investeringsobjekt. Sådanne investorer kunne ellers blive utilsigtet hårdt ramt af kravet om sikkerhed i form af en kontant margin, der kan reducere afkastet på f.eks. pensionsopsparinger. På den baggrund arbejdes der for at undtage sådanne investorer fra kravet om central clearing, indtil det efter en overgangsperiode på nogle få år bliver teknisk muligt for CCP'erne at tage imod andre sikkerheder end en kontant margin. Overgangsordningens længde ligger ikke fast endnu, men der lægges op til, at denne bliver højst 5 år og formentlig mindre.

Godkendelse af og tilsyn med CCP'er

Forslaget indfører regulering af CCP'erne for at adressere den større koncentration af risici, der logisk følger af kravet om mere centralisering af clearing. Der vil således blive stillet ganske omfattende krav om tilladelse, kapitalkrav, krav til risikostyring m.v. til CCP'erne. CCP'en skal desuden opbygge en såkaldt "default fund", som kan fungere som sikkerhed ved CCP-deltageres eventuelle betalingsstandsning. Kommissionen skal efterfølgende gennem delegerede og implementerende retsakter operationalisere disse krav.

Godkendelsen af og tilsynet med CCP'er skal i udgangspunktet foretages af den nationale tilsynsmyndighed i det land, hvor CCP'en er etableret. Der oprettes for hver enkelt CCP et såkaldt tilsynskollegium mellem de nationale tilsynsmyndigheder i de lande, hvor CCP'en er aktiv, samt ESMA (svarende til princippet for de banktilsynskollegier, som er under etablering). Som følge af CCP'ers aktiviteter på tværs af landene, vil ESMA komme til at spille en central rolle i forbindelse med godkendelserne og tilsynet med CCP'erne, herunder skal ESMA ifølge det seneste kompromisforslag tilse den korrekte implementering af forordningen af de nationale kompetente tilsynsmyndigheder og følge op på evt. utilstrækkelig efterlevelse af forordningen. Der stilles krav om omfattende tilsynsmæssigt samarbejde på tværs af landene. Der udestår endelig enighed om den nærmere rollefordeling mellem tilsynsmyndigheden i CCP'ens hjemland, ESMA og tilsynskollegiet.

Tilsynskollegiet knyttet til den enkelte CCP vil ifølge det foreliggende kompromisforslag bestå af ESMA, CCP'ens hjemlandstilsynsmyndighed, tilsynsmyndigheder i de tre lande, hvis virksomheder bidrager mest til CCP'ens default fund, tilsynsmyndigheder i de lande, der har regulerede markeder og multilaterale handelsfaci-

liteter tilsluttet CCP'en, tilsynsmyndigheder for CCP'er med hvilke den pågældende CCP har indgået arrangementer om interoperabilitet samt relevante centralbanker samt tilsynsmyndigheder for værdipapircentraler med hvilke den pågældende CCP har indgået samarbejdsaftaler. Den nærmere sammensætning af tilsynskollegierne drøftes fortsat.

Hjemmelsgrundlag

Kommissionens forslag til forordning har hjemmel i artikel 114 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (Lissabontraktaten), som er omfattet af den almindelige lovgivningsprocedure i Traktatens artikel 294.

Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at målene med forordningsforslaget ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene. Målene med forslaget opnås derfor bedst på fællesskabsniveau.

Det er fra dansk side vurderingen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da hensynet til finansiell stabilitet, ensartede konkurrencevilkår og forbrugerbeskyttelse i EU samt øget grænseoverskridende konkurrence på dette område fordrer fælles regler.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der henvises til samlenotat forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med ECOFIN den 20. juni.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Gældende dansk ret på området er kapitel 15 i værdipapirhandelsloven om clearingvirksomhed. Herudover gælder værdipapirhandelslovens § 8a, hvor udenlandske clearingcentraler kan opnå godkendelse til udøvelse af clearingvirksomhed i Danmark, hvis clearingens kan gennemføres på en for det danske marked forsvarlig måde.

Selve forordningen vil kræve lovændringer, da gældende dansk ret på væsentlige punkter, herunder for så vidt angår clearingcentraler, der indtræder som CCP, vil blive erstattet af forordningen.

Der eksisterer i dag ikke en dansk CCP for derivathandler. Børshandlen med og clearing af børsnoterede futures og optioner på danske værdipapirer foregår via NASDAQ OMX og drives fra Stockholm, hvor NASDAQ OMX Derivatives Markets indtræder som CCP. Det bemærkes, at alle handler med de største virksomheders aktier på NASDAQ OMX og på multilaterale handelsfaciliteter i dag clears via den hollandske CCP EMCF (European Multilateral Clearing Facility).

Statsfinansielle konsekvenser

Forordningen forventes at medføre et øget ressourcebehov for Finanstilsynet som følge af deltagelsen i ESMA, som skal medvirke i tilsynet med de centrale handelsregistre og CCP'er i hele EU. Hvis der i fremtiden skulle blive etableret en clearingcentral i Danmark, skal der også føres tilsyn med denne. Sådanne omkostninger vil i

givet fald finansieres af de finansielle virksomheder under tilsyn, som det er normal praksis i Danmark.

Forslaget kan have statsfinansielle konsekvenser, i det omfang det bliver dyrere for staten at indgå visse derivatkontrakter (krav om øget sikkerhedsstillelse m.v. hos CCP'erne). Eventuelle omkostninger for staten herved er usikre. Der foregår aktuelt i OECD-regi et arbejde med at kortlægge statsfinansielle konsekvenser af CCP-clearing af OTC-derivater, som Danmark deltager i.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Anvendelse af CCP'er for handel med standardiserede OTC-derivater vil alt andet lige medføre lavere modpartsrisici, idet en CCP garanterer for alle markedsdeltagerne, således at det sikres, at alle derivathandler opfyldes. Dette bidrager til den finansielle stabilitet. Omvendt vil brugen af CCP'er give en koncentration af risici på CCP'en, idet det finansielle system i givet fald bliver sårbart overfor nedbrud af CCP'er. Dette søges modgået ved fastsættelse af passende fælleseuropæiske krav til CCP'erne, som sikrer, at der ikke er CCP'er, der er for lavt kapitaliserede eller har for dårlig styring af sine risici. Idet OTC-derivatporteføljer indrapporteres til centrale handelsregistre, vil myndighederne få større overblik over markedet og navnlig omfanget af gearingseffekterne. Samlet set vurderes reguleringen af derivater således at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser via en styrkelse af den finansielle stabilitet.

Høring

Der henvises til bilag 1 i samlenotat forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med ECOFIN den 20. juni.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Nærheds- og grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. november 2010.

Sagen er forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 17. juni 2011 forud for ECOFIN den 20. juni.

Holdning

Der henvises i øvrigt til samlenotat forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med ECOFIN den 20. juni.

Foreløbig dansk holdning

Man kan fra dansk side generelt støtte det foreliggende kompromisforslag, som vurderes i dets nuværende form at imødekomme væsentlige danske prioriteter. Særligt undtager kompromisforslaget pensionsfonde fra bestemmelsen om central clearing i en overgangsperiode. Man arbejder fra dansk side for, at pensionsfonde undtages fra kravet om central clearing alternativt i en overgangsperiode indtil CCP'erne teknisk er indrettet til at tage imod anden sikkerhed end kontanter.

Man arbejder fra dansk side for, at de tilsynskollegier, der skal koordinere tilsynet med CCP'er, har deltagelse af alle relevante medlemslande.

Man arbejder fra dansk side for, at særligt dækkede obligationer (f.eks. realkreditobligationer) kan anvendes som sikkerhedsstillelse hos CCP'erne.

Andre landes holdning

Medlemsstaterne forventes overordnet at kunne støtte det foreliggende kompromisforslag til forordning vedr. regulering af derivatmarkederne, men der er fortsat en række udeståender, herunder er der forskelligt syn hos landene på rolle og beføjelser til ESMA, behandlingen af pensionsfonde i forhold til bestemmelsen om central clearing, interoperabilitet mellem CCP'er, handelspladsers adgang til CCP'er og clearing via tredjelands-CCP'er.

Dagsordenspunkt 2: Styrket økonomisk samarbejde

Resumé

ECOFIN og Europa-Parlamentet har siden foråret inden for rammerne af den almindelige lovgivningsprocedure forhandlet om Kommissionens forslag til retsakter til et styrket økonomisk samarbejde. Det polske formandskab og Europa-Parlamentet nåede umiddelbart forinden det uformelle ECOFIN den 16.-17. september til enighed om en endelig aftale om reform af det økonomiske samarbejde. Det afgørende udestående har været spørgsmålet om mere automatik i Rådets beslutningsprocesser i Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende del, som der nu er enighed om. Europa-Parlamentet ventes at stemme om den endelige aftale ved plenarforsamlingen den 26.-29. september. ECOFIN ventes den 4. oktober at vedtage den endelige aftale, som Det Europæiske Råd vil kunne tiltræde på sit møde den 17.-18. oktober.

KOM(2010) 522, KOM(2010) 523, KOM(2010) 524, KOM(2010) 525, KOM(2010) 526 og KOM(2010) 527

Der henvises til samlenotater oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 18. maj, 8. juni, 13. juli, 7. september, 19. oktober, 7. december 2010, 18. januar, 15. februar, 15. marts og 17. maj og 20. juni 2011 og GAC den 12. september 2011 samt grund- og nærhedsnotater om Kommissionens forslag oversendt den 23. november 2010 og samlenotat om scoreboardet til overvågning af makroubalancer oversendt den 1. april 2011.

Baggrund

Kommissionen fremlagde i september 2010 en række forslag til retsakter, der skal styrke det økonomiske samarbejde i EU, herunder en styrkelse af de finanspolitiske regler i Stabilitets- og Vækstpagten, et nyt samarbejde om makroøkonomiske ubalancer samt et direktiv om nationale budgetmæssige rammer. Dette skete i lyset af den globale finansielle og økonomiske krise og indvirkningerne heraf på de offentlige finanser i EU-landene, som identificerede behovet for et stærkere EU-samarbejde om den økonomiske politik.

På Det Europæiske Råd (DER) i oktober 2010 fremlagde finansminister-Taskforcen under DER-formanden sin rapport med forslag til et styrket økonomisk samarbejde, som DER endosserede. ECOFIN nåede i marts og senere opdateret i juni 2011 politisk enighed om en generel indstilling vedr. de konkrete forslag til retsakter, som DER endosserede, og som har fungeret som grundlag for formandskabets ageren i trialogforhandlingerne. Europa-Parlamentet vedtog i april sine ændringsforslag til Kommissionens forslag. Trialogforhandlingerne er siden pågået inden for rammerne af den almindelige lovgivningsprocedure.

Det polske formandskab og Europa-Parlamentet nåede den 15. september til enighed om en endelig aftale om reform af det økonomiske samarbejde i EU på grundlag af mandatet fra ECOFIN til formandskabet. Aftalen blev forelagt landene ved det uformelle ECOFIN den 16.-17. september, hvor ministrene tilsluttede sig aftalen. ECOFIN ventes den 4. oktober at vedtage den endelige aftale. Europa-Parlamentet ventes at stemme om den endelige aftale ved plenarforsamlingen den 26.-29. september. En endelig aftale vil kunne tiltrædes af medlemslandenes stats- og regeringschefer ved DER den 17.-18. oktober.

Indhold

Det afgørende udestående i forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet har været spørgsmålet om mere automatik i Rådets beslutningsprocesser, hvor Parlamentet har lagt vægt på yderligere anvendelse af omvendte kvalificerede flertalsbeslutninger i Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende del. Derudover udestod endelig enighed om behandlingen af indikatoren for betalingsbalancen i den nye makroudbalancesprocedure og formatet for en udvidet økonomisk dialog mellem EU-institutionerne. Disse udeståender er der nu fundet løsninger på som led i aftalen mellem formandskabet og Europa-Parlamentet af 15. september.

Yderligere automatik i Rådets beslutningsprocedurer – omvendte flertalsbeslutninger²

Som noget nyt kan landene med reformen af det økonomiske samarbejde modtage en henstilling i den forebyggende del af Stabilitets- og Vækstpagten ved signifikant afvigelse fra landenes tilpasning mod de mellemfristede mål om budgetter tæt på balance, hvor lande som ikke efterlever deres mellemfristede mål, skal sikre en årlig forbedring af den strukturelle saldo på 0,5 pct. af BNP. Rådet skal efter forslag fra Kommissionen vurdere, om det pågældende land er på sporet i forhold til at efterleve en sådan henstilling. Kompromisløsningen, som der er enighed om, indebærer, at Rådets opfølgning på et lands henstilling skal ske ved en model i to trin, hvis Kommissionens forslag til Rådets beslutning indebærer forslag om utilstrækkelig efterlevelse af henstillingen. Rådet skal i første omgang som i dag træffe afgørelse med *kvalificeret flertal*³. Hvis Rådet ikke vedtager Kommissionens forslag til beslutning, og det pågældende land efter Kommissionens opfattelse fortsat undlader at tage effektive tiltag, da vil beslutningen om utilstrækkelig efterlevelse skulle træffes med *omvendt simpelt flertal*, dvs. forslaget anses for vedtaget medmindre, der er et simpelt flertal imod.

Formatet for en udvidet økonomisk dialog

Kompromiset indebærer en udvidet økonomisk dialog mellem EU-institutionerne. Europa-Parlamentet kan som led i den økonomiske dialog bede formanden for Rådet, Kommissionen og hvis passende formanden for DER og eventuelt eurogruppen om fremmøde i Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet kan også foreslå det enkelte medlemsland fremmøde i Europa-Parlamentet for at forklare dets økonomiske politik. En direkte involvering af medlemslandene overfor Europa-Parlamentet vil kun kunne ske i særlige tilfælde for lande med henstillinger og på frivillig basis. Kompromiset indebærer endvidere, at man som en del af en udvidet økonomisk dialog indfører et såkaldt ”comply-or-explain”-princip, hvorefter Rådet i implementeringen af det økonomisk-politiske samarbejde forventes generelt at ville følge Kommissionens forslag og anbefalinger. Formanden for Rådet og Kommissionen og eventuelt eurogruppen skal hvert år rapportere til DER og Europa-Parlamentet om implementeringen af den multilaterale overvågning. Rapporterin-

² Se bilag 1.

³ Et *kvalificeret flertal* i Rådet opnås, hvis mindst 255 af de 345 stemmer i Rådet stemmer for. Endvidere skal mindst 14 af de 27 EU-lande stemme for. Et land kan endvidere anmode om bekræftelse af, at stemmerne for forslaget repræsenterer mindst 62 pct. af EU's befolkning. Et *simpelt flertal* i Rådet opnås, hvis mindst 14 af de 27 EU-lande stemmer for.

gen skal belyse, om man generelt i de forskellige trin i Stabilitets- og Vækstpagten har fulgt Kommissionens anbefalinger og forslag, og hvis ikke, offentligt har redegjort for sin position på passende vis.

Behandlingen af indikatoren for betalingsbalancen i den nye makroudbalanceprocedure

Et udestående har været, om betalingsbalanceoverskud skal vurderes som værende en ubalance på linje med betalingsbalanceunderskud i implementeringen af den nye makroudbalanceprocedure. Kompromiset indebærer, at vurderingen af lande med store betalingsbalanceunderskud kan adskille sig fra vurderingen af lande med store betalingsbalanceoverskud. Kompromiset åbner således mulighed for, at store betalingsbalanceoverskud ikke anses for at være en skadelig ubalance i helt samme udstrækning som store betalingsbalanceunderskud.

Reformen som helhed

Reformen af det økonomiske samarbejde styrker koordinationen og den fælles overvågning af landenes økonomiske politik, men understreger det grundlæggende princip for det økonomisk-politiske samarbejde i EU om, at ansvaret for den økonomiske politik påhviler medlemslandene. Reformen vil skulle implementeres indenfor rammerne af det europæiske semester.

Reformen indebærer på et overordnet plan en styrkelse af de fælles finanspolitiske regler i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder bl.a. styrkede regler for efterlevelse af landenes mellemfristede mål om budgetter tæt på balance og styrkede regler for gældsnedbringelse i form af operationalisering af Traktatens kriterium om en offentlig bruttogæld, der udgør under 60 pct. af BNP eller er tilstrækkeligt faldende. Endvidere indebærer reformen bestemmelser vedrørende landenes nationale budgetmæssige rammer, som skal sikre bedre efterlevelse af de fælles finanspolitiske regler på nationalt niveau. Mulighederne for økonomiske sanktioner i form af deponeringer og bøder til eurolandene styrkes, og der er truffet principbeslutning om, at der i forbindelse med de nye flerårige finansielle rammer indføres et nyt sanktionsregime knyttet til betalinger fra EU's budget, som også skal gælde for lande uden for euroen. Anvendelsen af sanktioner vil skulle foregå mere gradvist og finde sted på et tidligere stadie, så landene tilskyndes til en tidligere håndtering af deres udfordringer.

Reformen indebærer et nyt mere systematisk samarbejde om håndtering af makroøkonomiske ubalancer. Hensigten med dette nye samarbejde er, at man tidligere i et forløb vil kunne identificere potentielt skadelige interne og eksterne ubalancer i landene og fokusere på forebyggelse og korrektion. Overvågningen operationaliseres via en varslingsmekanisme med et 'scoreboard' bestående af et begrænset antal relevante makroøkonomiske indikatorer, som kan give en første indikation af ubalancer, og som vil skulle følges op af mere dybdegående analyser og drøftelser. Der indføres en korrigerende procedure, som skal tilskynde til, at landene tager hånd om uholdbare og potentielt skadelige ubalancer. Landene kan således få henstillinger og eurolandene kan blive idømt sanktioner.

Som en del af reformen styrkes dialogen mellem EU-institutionerne om landenes økonomiske politik og der indføres mere automatik i Rådets beslutningsprocedu-

rer i tilknytning til Stabilitets- og Vækstpagten og det nye samarbejde om makro-ubalancer.

Hjemmelsgrundlag

Kommissionens forslag har hjemmel i TEUF artikel 121 og 126 og artikel 136 for tiltag, som alene vedrører eurosamarbejdet. Forslagene behandles enten efter den almindelige lovgivningsprocedure med fælles beslutningstagen mellem Rådet og Europa-Parlamentet eller efter den særlige lovgivningsprocedure, hvor Rådet træffer afgørelse alene efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslagene til et styrket økonomisk samarbejde er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Fra dansk side er man enige i den vurdering, jf. tidligere samlenotater herom.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets ændringsforslag fokuserer bl.a. på en udvidet dialog mellem EU-institutionerne samt større automatik i Rådets beslutningsprocedurer. For en nærmere uddybning af Europa-Parlamentets ændringsforslag henvises til ændringsforslagene, der er offentliggjort⁴, samt samlenotater oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 17. maj og 20. juni 2011, hvor de centrale elementer i ændringsforslagene er gennemgået.

Gældende dansk ret og forslagenes konsekvenser herfor

En række elementer i forslaget til direktiv om nationale budgetmæssige rammer vedrører områder, der på nuværende tidspunkt ikke er lovreguleret. Kommissionen har på dansk anmodning fremsat en erklæring, der bekræfter en fortolkning om, at direktivet ikke nødvendigvis skal implementeres i national lovgivning, men i nationale bestemmelser i bredere forstand. Forslaget om nationale budgetmæssige rammer vurderes således ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

De øvrige forslag vurderes heller ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens forslag til direktiv om budgetmæssige rammer må forventes at have statsfinansielle konsekvenser som følge af øgede krav til statistik og øgede krav til de grundlæggende regnskabssystemer i stat og kommuner. Udgifterne afholdes som udgangspunkt inden for ressortministeriets ramme, og såfremt de ikke kan det, vil sagen skulle forelægges for regeringens Økonomiudvalg.

Kommissionens forslag til forordning vedr. forebyggelse og korrektion af makro-økonomiske ubalancer vil kunne have statsfinansielle konsekvenser afhængig af, hvorvidt der stilles øgede statistikkkrav. Evt. udgifter i den forbindelse afholdes som udgangspunkt inden for ressortministeriets ramme, og såfremt de ikke kan det, vil sagen skulle forelægges regeringens Økonomiudvalg.

4

De øvrige forslag vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Et styrket økonomisk samarbejde i EU ventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang et sådant styrket samarbejde bidrager til at understøtte holdbare offentlige finanser, makroøkonomisk stabilitet og sikre bæredygtig vækst i landene.

Høring

Forslagene har ikke været sendt i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. et styrket økonomisk samarbejde er forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for ECOFIN den 13. juli 2010 og ECOFIN 19. oktober 2010 og senest til forhandlingsoplæg 14. januar og 11. februar 2011. Disse forhandlingsoplæg vurderes fortsat at være dækkende for den endelige aftale om en reform af det økonomiske samarbejde, som der er lagt op til, og som ventes vedtaget på ECOFIN den 4. oktober.

Grundnotater vedr. Kommissionens forslag til retsakter af 29. september 2010 (KOM(2010) 522, KOM(2010) 523, KOM(2010) 524, KOM(2010) 525, KOM(2010) 526 og KOM(2010) 527) er tilsendt Folketingets Europaudvalg den 23. november 2010.

Holdning

Dansk holdning

Man kan fra dansk side i overensstemmelse med de tidligere forelagte forhandlingsmandater støtte den endelige aftale om en styrkelse af det økonomiske samarbejde i EU, som der er lagt op til i kraft af aftalen mellem formandskabet og Europa-Parlamentet af 15. september 2011, og som ventes vedtaget på ECOFIN den 4. oktober, herunder de løsninger om yderligere automatik i Rådets beslutningsprocedurer, behandlingen af betalingsbalanceindikatoren i makroudbalancesproceduren og formatet for den økonomiske dialog, som der er opnået enighed om.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes at kunne støtte den endelige aftale om en styrkelse af det økonomiske samarbejde i EU, som der er lagt op til, og som ventes vedtaget på ECOFIN den 4. oktober.

Bilag 1: Anvendelse af beslutninger med omvendt flertal som reformen af det økonomiske samarbejde lægger op til:

<p>Sanktioner for <u>eurolande</u> i underskudsproceduren i Stabilitets- og Vækstpagten (EDP) og i proceduren for uforholdsmæssigt store ubalancer i makroudbalanceproceduren (EIP)</p>
<p>Beslutning med <i>omvendt kvalificeret flertal</i> om <u>rentebærende deponering</u> ved utilstrækkelig efterlevelse af henstilling om signifikant afvigelse fra medlemslandenes mellemfristede mål om budgetter tæt på balance (Artikel 3.1, sanktioner i EDP)</p>
<p>Beslutning med <i>omvendt kvalificeret flertal</i> om <u>ikke-rentebærende deponering</u> ved et uforholdsmæssigt stort underskud af et medlemsland som er pålagt en rentebærende deponering eller ved særligt utilstrækkelig efterlevelse af reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten (Artikel 4.1, sanktioner i EDP)</p>
<p>Beslutning med <i>omvendt kvalificeret flertal</i> om <u>bøde</u> ved utilstrækkelig efterlevelse af henstilling i underskudsproceduren (Artikel 5.1, sanktioner i EDP)</p>
<p>Beslutning med <i>omvendt kvalificeret flertal</i> om <u>rentebærende deponering</u> ved første utilstrækkelig efterlevelse af henstilling om korrektion af ubalancer (Artikel 3.1a, sanktioner i EIP)</p>
<p>Beslutning med <i>omvendt kvalificeret flertal</i> om <u>bøde</u> ved gentagen utilstrækkelig efterlevelse af henstilling eller indlevering af fyldestgørende handlingsplan om korrektion af ubalancer (Artikel 3.1a, sanktioner i EIP)</p>
<p>Implementering af makroudbalanceproceduren for <u>alle</u> EU-lande</p>
<p>Henstilling ved beslutning ved <i>omvendt kvalificeret flertal</i> om utilstrækkelig efterlevelse af henstilling om korrektion af ubalancer (Artikel 10.4)</p>
<p>Implementering af Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende del for <u>alle</u> EU-lande</p>
<p>Henstilling ved beslutning med i første trin <i>normalt kvalificeret flertal</i> og i et eventuelt andet trin med <i>omvendt simpelt flertal</i> om utilstrækkelig efterlevelse af henstilling om signifikant afvigelse fra tilpasning mod landenes mellemfristede mål om budgetter tæt på balance (andet trin anvendes, hvis Rådet ikke vedtager Kommissionens forslag til beslutning i første trin og det pågældende land efter Kommissionens opfattelse fortsat undlader at tage effektive tiltag) (Artikel 6.2 og 10.2)</p>

Dagsordenspunkt 3: Opfølgning på det uformelle økonomi- og finansministermøde den 16.-17. september 2011

Resumé

På ECOFIN den 4. oktober 2011 ventes en opfølgning på det uformelle ministermøde den 16.-17. september 2011.

Baggrund og indhold

På ECOFIN den 4. oktober 2011 ventes det polske formandskab at følge op på drøftelserne på det uformelle ECOFIN den 16.-17. september.

Status for forhandlingerne med Europa-Parlamentet om lovgivningspakken om styrket økonomisk samarbejde

ECOFIN og Europa-Parlamentet har siden foråret, og inden for rammerne af den almindelige lovgivningsprocedure, forhandlet om Kommissionens forslag til retsakter til et styrket økonomisk samarbejde. Den endelige aftale mellem ECOFIN og Europa-Parlamentet blev forelagt på det uformelle ECOFIN og blev støttet af ministrene, jf. særskilt dagsordenspunkt. Formelt vil formandskabet efter det uformelle ECOFIN og på baggrund af ECOFIN's forventede vedtagelse ved det kommende møde udarbejde et brev til Europa-Parlamentet om Rådets position. Europa-Parlamentet vil kunne stemme om en endelig aftale ved plenarforsamlingen den 26.-29. september. ECOFIN ventes den 4. oktober at vedtage den endelige aftale, som Det Europæiske Råd vil kunne tiltræde på sit møde den 17.-18. oktober.

De statsfinansielle konsekvenser af EU-lovgivning

På det uformelle ECOFIN redegjorde det polske formandskab kort for sit ønske om at diskutere mulighederne for at forbedre koordinationen mellem de forskellige rådsformationer, særligt med fokus på balancen mellem behovet for finanspolitisk konsolidering og de statsfinansielle konsekvenser af nye EU-lovgivningsmæssige tiltag.

Udviklingen i den globale økonomi og på markederne for statsgæld

Ministrene drøftede status for den globale økonomi, vækstudsigterne samt gældskrisen i Europa, herunder samspillet mellem dels gældskrisen, dels presset på de finansielle markeder og udfordringerne for den finansielle sektor, og dels usikkerheden om konjunkturudviklingen. Drøftelserne omhandlede desuden situationen i Grækenland og det græske arbejde med at opfylde betingelserne i låneprogrammet fra EU og IMF.

Forberedelse af IMF's forårsmøde og G20-mødet for finansministre og centralbankchefer

Ministrene drøftede forberedelsen af G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 23. september 2011 og af IMF's årsmøde den 24. september. Ministrene godkendte en fælles EU-holdning til G20-mødet den 23. september samt en fælles EU-erklæring til IMFC-mødet den 24. september.

Vurdering af den finansielle stabilitet i EU, herunder opfølgning på EU's bankstresstest

Ministrene og Den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA) havde på det uformelle ECOFIN en drøftelse af den finansielle stabilitet i EU, bl.a. opfølgning på EU's bankstresstest og input til kommende stresstests.

Status for arbejdet med reform af den finansielle sektor

Ministrene drøftede status og videre proces for igangværende og kommende initiativer til styrkelse af den finansielle regulering og tilsyn i EU, herunder kapitalkravsdirektivet (CRDIV) og de kommende forslag vedr. krisehåndtering samt kreditvurderingsbureauer.

På ECOFIN den 4. oktober 2011 ventes ministrene at følge op på det uformelle ministermøde i Polen den 16.-17. september 2011. Ministrene ventes at have en kort drøftelse på baggrund af en orientering fra formandskabet.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning*Dansk holdning*

Fra dansk side vil man tage en opfølgning på drøftelserne på det uformelle ministermøde til efterretning.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at tage opfølgningen på drøftelserne på det uformelle ministermøde til efterretning.

Dagsordenspunkt 4: (evt.) Gennemgang af EU's finanspolitiske exit-strategier

Resumé

På ECOFIN den 4. oktober 2011 ventes ECOFIN at have en drøftelse og evt. vedtage råds-konklusioner vedrørende finanspolitiske exitstrategier i lyset af den seneste tids økonomiske udvikling, herunder dels gældskrisen, rentestigningerne og den skrøbelige markedstillid, og dels de svagere økonomiske nøgletal og væksts-kon for verdensøkonomien og EU. Drøftelsen og eventuelle råds-konklusioner ventes overordnet at pege på, at landene fortsat konsekvent bør følge de finans-politiske exitstrategier og som hovedregel ikke har finanspolitiske råderum.

Baggrund

Det økonomiske opsving efter den finansielle og økonomiske krise i 2008-09 risikerer at blive mere ujævn end ventet. Opsvinget i verdensøkonomien er over det seneste halve år blevet ramt af flere chok, herunder et jordskælv i Japan, stigende oliepriser pga. uro i flere olieproducerende lande, og særligt stigninger i rentespænd på statsobligationer og store aktiekursfald henover sensommeren. Risiko-aversionen og nervøsiteten er steget blandt investorerne, hvilket har skabt turbulens på de finansielle markeder.

Investorenes stigende risikoaversion skyldes primært usikkerheden om den europæiske gældskrise, herunder særligt udviklingen i Grækenland, men også de svage økonomiske nøgletal, som skaber usikkerhed vedrørende styrken og holdbarheden af den igangværende genopretning. Den seneste udvikling har tilmed øget risikoen for en ond cirkel, hvor nervøsiteten vedrørende den statsfinansielle situation og de lavere vækstudsigter rammer bankerne negativt og resulterer i tilbageholdenhed eller nedgang i bankernes udlån, hvilket igen risikerer at reducere væksten og forstærke problemerne for bankerne samt evt. kan bidrage yderligere til usikkerheden om den statsfinansielle situation.

Kommissionen skønner således i deres seneste prognose (interim) fra september 2011 væksten i euroområdet til blot 0,2 pct. i 3. kvartal og 0,1 pct. i 4. kvartal 2011, men bibeholder dog væksts-konnet fra forårsprognosen i maj på 1,6 pct. for hele 2011, idet væksten i 1. og 2. kvartal var højere end ventet. Væksten dækker over en stor variation mellem EU-landene, hvor der er en tendens til, at opsvinget er mere afdæmpet i lande, som står over for store udfordringer for de offentlige finanser. De svagere nøgletal har genoplivet diskussionen om, hvorvidt verdensøkonomien står over for et såkaldt double-dip, dvs. et forløb, hvor genopretningen efter recessionen hurtigt bliver afløst af en ny recession, og om der således er behov for og råderum til nye finanspolitiske lempelser, og om lempelser i givet fald kan afhjælpe en ny recession eller risikerer at forværre den.

Da man i EU i oktober 2009 blev enige om den finanspolitiske exitstrategi i kølvandet på de finanspolitiske lempelser under krisen til understøttelse af vækst og beskæftigelse, gjorde man det klart, at tilbagetrækningen af de finanspolitiske lempelser skulle finde en balance mellem konjunktur-stabilisering og langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser, og at konsolideringen skulle følges op af vækstfremmede strukturreformer. Man søgte netop at afspejle denne balance i EU-landenes henstillinger, som de fleste lande modtog ultimo 2009, som konsekvens af effekten på de offentlige finanser af krisen. De resterende lande, herunder

Danmark, fik deres henstilling henover sommeren 2010 og kun Sverige, Estland og Luxembourg har aktuelt ikke en henstilling. Man differentierede således henstillingerne, dels ift. fristen for landene til at bringe deres underskud ned under 3 pct. af BNP, og dels ift. de årlige strukturelle budgetforbedringer, dog på mindst ½ pct. af BNP årligt, *jf. bilag 1*. Finland fik som det første land ophævet sin henstilling på ECOFIN den 12. juli 2011.

I takt med, at EU-landenes store underskud har sat sig i store gældsbyrder, er EU-landenes finanspolitiske råderum blevet indskrænket, hvilket er blevet forstærket yderligere under statsgældskrisen, hvor de finansielle markeder kræver højere renter fra lande med store finanspolitiske udfordringer og manglende konsoliderings-tiltag. I nogle lande, herunder Italien og Spanien, er rentespændene på statsobligationer i forhold til Tyskland således steget væsentligt til i størrelsesordenen 3-4 pct.-point. Det nye er, at krisen er udvidet fra at omfatte en kreds af mindre 'perifere' eurolande til store lande i 'kernen' af euroområdet. Det er bl.a. sket på baggrund af, at de finansielle markeders risikoaversion er steget væsentligt, hvilket giver sig udslag i forholdsvis store bevægelser på de finansielle markeder, herunder på statsobligationsrentespændene, idet markederne reagerer markant på nyheder eller konkrete økonomisk-politiske tiltag, der skaber tvivl om holdbarheden af landenes finanspolitik. Senest er rentespændene også steget i Belgien og Frankrig til ca. 2 hhv. ¾ pct.-point pga. bekymringer om den politiske vilje til at implementere troværdige planer for konsolideringen af de offentlige finanser og bekymringer om landenes banksektors eksponeringer over for beholdninger af de mest udfordrede eurolandes statsobligationer. Således er markedernes tillid til holdbarheden af EU-landenes offentlige finanser blevet en bindende betingelse for EU-landenes finanspolitik.

Indhold

ECOFIN's drøftelse ventes at pege på følgende hovedelementer, der eventuel konkretiseres i rådskonklusioner:

- ECOFIN ventes at minde om, at da man i oktober 2009 første gang drøftede en koordineret finanspolitisk exitstrategi, blev man enige om en række principper inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten. Særligt understregede man nødvendigheden af en rettidig konsolidering af de offentlige finanser med en balance mellem konjunkturstabilisering og langsigtet holdbarhed af det offentlige finanser, herunder at der blev taget højde for landespecifikke forhold, og at den finanspolitiske konsolidering blev ledsaget af vækstfremmede strukturreformer.
- ECOFIN ventes ligeledes at minde om, at man i takt med de finansielle markeders tiltagende bekymring for holdbarheden af de offentlige finanser i en række EU-lande i juni 2010 understregede nødvendigheden af at differentiere hastigheden af de enkelte EU-landes konsolidering. Særligt opfordrede man lande under stort markedspress til at specificere yderligere konsolideringstiltag og til troværdigt at binde sig til den finanspolitiske konsolidering.

- ECOFIN ventes at notere, at sandsynligheden for et konjunkturforløb i verdensøkonomien, der er svagere end hidtil ventet, er steget, og at markedspresset i euroområdet fortsætter og endda er tiltaget over den senere tid.
- På den baggrund ventes ECOFIN at gentage, at landespecifikke forhold er centrale i vægtningen mellem konjunkturstabilisering og langsigtet holdbarhed, men at i den nuværende situation bør holdbarhed som hovedregel veje tungere end stabiliseringsovervejelser. ECOFIN ventes ligeledes at opfordre til, at landene kombinerer den finanspolitiske konsolidering med strukturreformer, som øger den potentielle vækstrate. ECOFIN ventes desuden at anerkende de fleste EU-landes indsats for at leve op til deres henstillinger, men samtidig at notere, at der i nogle lande udestår konkrete konsolideringstiltag.
- På dette grundlag ventes ECOFIN at opfordre EU-landene til fuldt ud at implementere deres forpligtigelser under Stabilitets- og Vækstpagten og konkret at efterleve deres henstillinger samt at overholde de landespecifikke anbefalinger, som landene modtog i juli under det europæiske semester. ECOFIN ventes desuden at henstille til EU-landene at følge nedenstående principper i deres finanspolitiske konsolideringsstrategi:
 - i) lande med EU/IMF låneprogrammer bør holde sig til den finanspolitiske konsolidering i deres programmer og fuldt ud implementere de politiktiltag, herunder strukturreformer, som er vedtaget i programmerne.
 - ii) lande under markedspress bør uafhængigt af den makroøkonomiske udvikling følge konsolideringsplanerne i deres seneste stabilitets- og konvergensprogrammer eller nyere fremlagte planer.
 - iii) lande, som indtil videre har udskudt dele af deres konsolidering til senere i deres henstillingsperiode, bør intensivere deres konsolideringsindsats og sigte efter en holdbar efterlevelse af deres henstilling. Tiltag i lande, hvor der udestår stramninger i henhold til henstillingerne, bør fremlægges hurtigst muligt og senest i finanslovene for 2012 og bør strengt implementeres. Begrænsede nedjusteringer af konjunkturdydsigterne bør ikke resultere i forsinkelser mht. korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud.
 - iv) Lande, hvor det uforholdsmæssigt store underskud er blevet korrigeret, eller hvor der ikke er tvivl om underskudskorrektionen og hvor de finanspolitiske risici i øvrigt er små, kan anvende fleksibiliteten i Stabilitets- og Vækstpagten og lade de automatiske stabilisatorer virke konjunkturdæmpende, samtidig med gennemførelsen af den finanspolitiske tilpasning.

- ECOFIN ventes at understøtte, at aftalen med Europa-Parlamentet om de seks retsakter, der skal sikre et styrket økonomisk samarbejde i EU, herunder en styrket Stabilitets- og Vækstpagt og et nyt samarbejde om at håndtere makroøkonomiske ubalancer er et centralt instrument i styrket overvågning af landenes finanspolitik. Aftalen er desuden et stærkt signal til investorerne og de finansielle markeder og viser, at EU og dets institutioner er i stand til at stå sammen og reagere beslutsomt på udfordringerne.
- Endelig ventes ECOFIN at opfordre Kommissionen til strengt at anvende de nye regler fra dag ét. I forbindelse med udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten betyder det, at der tages de relevante skridt over for EU-lande, der ikke efterlever deres henstillinger, herunder eventuelt bøder til eurolande.

Hjemmelsgrundlag

EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud har hjemmel i Traktatens artikel 126.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant

Statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene vil understøtte vækst og beskæftigelse i Danmark.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side ventes man at kunne støtte hovedelementerne i ECOFINs drøftelse, herunder generelt eventuelle rådskonklusioner.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at lægge vægt på implementeringen af de eksisterende henstillinger og de nye regler samt at være tilbageholdende ift. mulighederne for finanspolitiske lempelser.

Bilag 1

Offentlig saldo (Kommissionens skøn) og seneste rådshenstillinger til EU –lande

	Offentlig saldo				Henstilling	
	2009	2010	2011	2012	Periode	Gns. årlig konsolidering
EST	-1,7	0,1	-0,6	-2,4		Ingen henstilling
LUX	-0,9	-1,7	-1,0	-1,1		Ingen henstilling
SWE	-0,7	0,0	0,9	2,0		Ingen henstilling
FIN	-2,6	-2,5	-1,0	-0,7		Ingen henstilling
DEN ⁽¹⁾	-2,7 (-2,7; -2,8)	-2,7 (-2,7; -2,8)	-4,1 (-3,8; -3,8)	-3,2 (-4,5; -4,6)	2011-2013	≥0,5
DEU	-3,0	-3,3	-2,0	-1,2	2011-2013	≥0,5
AUT	-4,1	-4,6	-3,7	-3,3	2011-2013	0,75
MAL	-3,7	-3,6	-3,0	-3,0	2011-2011	0,75
BLG	-4,7	-3,2	-2,7	-1,6	2011-2011	0,75
HUN	-4,5	-4,2	1,6	-3,3	2010-2011	0,25
NLD	-5,5	-5,4	-3,7	-2,3	2011-2013	0,75
ITA	-5,4	-4,6	-4,0	-3,2	2010-2012	≥0,5
SVN	-6,0	-5,6	-5,8	-5,0	2010-2013	0,75
CZE	-5,9	-4,7	-4,4	-4,1	2010-2013	1
BEL	-5,9	-4,1	-3,7	-4,2	2010-2012	0,75
CYP	-6,0	-5,3	-5,1	-4,9	2011-2012	1,5
SVK	-8,0	-7,9	-5,1	-4,6	2010-2013	1
POL	-7,3	-7,9	-5,8	-3,6	2010-2012	1,25
FRA	-7,5	-7,0	-5,8	-5,3	2010-2013	>1
ROM ⁽³⁾	-8,5	-6,4	-4,7	-3,6	2010-2012	1,75
LIT	-9,5	-7,1	-5,5	-4,8	2010-2012	2,25
LAT ⁽³⁾	-9,7	-7,7	-4,5	-3,8	2010-2012	2,75
PRT ⁽³⁾	-10,1	-9,1	-5,9	-4,5	2010 - 2013	1,25
ESP	-11,1	-9,2	-6,3	-5,3	2010 - 2013	1,5
UK	-11,4	-10,4	-8,6	-7,0	2010/11-2014/15	1,75
GRC ⁽³⁾	-15,4	-10,5	-9,5	-9,3	2009-2014	1,75
IRL ⁽³⁾	-14,3	-32,4	-10,5	-8,8	2011 - 2015	2,0
EU-gns.	-6,8	-6,4	-4,7	-3,8	Gns. 2011	1,2

Anm.: ⁽¹⁾ Tallene i parentes angiver seneste skøn i Danmarks Konvergensprogram, maj 2011 på EDP-form samt seneste skøn i Økonomisk Redegørelse, august 2011 på Nationalregnskabsform. ⁽³⁾ Lande som er omfattet af EU/IMF låneprogrammer.

Kilde: EU-Kommissionens forårsprognose maj 2011.

Dagsordenspunkt 5: (evt.) Status på implementeringen af EU-landenes underskudsprocedurer

Resumé

På ECOFIN den 4. oktober ventes Kommissionen at redegøre for status vedrørende implementeringen af EU-landenes henstillinger om at korrigere deres uforholdsmæssigt store underskud. Kommissionen ventes at konkludere, at der aktuelt ikke kræves nye skridt i underskudsprocedurerne, idet landene generelt vurderes at være tilstrækkeligt på sporet i forhold til deres henstillinger. Kommissionen ventes at ville opfordre til en streng implementering af vedtagne tiltag, og at lande, hvis konsolidering synes at ligge i underkanten af henstillingens strammingskrav, fremlægger nye tiltag i tilknytning til landenes budgetter for 2012.

Baggrund

På baggrund af forårsprognosen fra maj 2011 gjorde Kommissionen i juni 2011 status for EU-landene med henstillinger inden for rammerne af EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud. Kommissionen identificerede en gruppe lande, som har fremlagt konsolideringsplaner, som synes at indebære budgetforbedringer, der er mindre, end hvad det årlige strammingskrav i deres henstilling påkræver, og hvor forskellen til underskudskravet på 3 pct. af BNP fortsat er stor.

I juli afsluttede Det Europæiske Råd (DER) det europæiske semester og endosse-rede landespecifikke anbefalinger til EU-landene, som bl.a. indeholdt opfordringer til at korrigere de uforholdsmæssigt store underskud på linje med landenes henstillinger. Lande, hvor der var identificeret tiltag i underkanten af, hvad henstillingerne påkrævede, blev bedt om at intensivere konsolideringen.

På ECOFIN den 12. juli lagde ECOFIN derfor vægt på en streng implementering af budgetterne for 2011 og vedtagelse af yderligere tiltag på finanslovene for 2012 for at holde konsolideringen på sporet i forhold til henstillingerne. I samme om-bæring bad ECOFIN Kommissionen om at fortsætte den tætte overvågning af EDP-procedurerne. ECOFIN ønskede desuden at revurdere situationen i det tidlige efterår, og på den baggrund ventes Kommissionen at redegøre for status vedrørende implementeringen af EU-landenes henstillinger på ECOFIN den 4. oktober.

23 ud af 27 EU-lande har på nuværende tidspunkt en henstilling om at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP inden for en given frist og skal i gennemsnit stramme finanspolitikken med i alt ca. 4 pct. af BNP, *jf. bilag 1*. De fleste lande modtog deres henstilling ultimo 2009, som konsekvens af effekten på de offentlige finanser af den økonomiske krise og i lyset heraf de markante finanspolitiske lempelser gennemført til understøttelse af vækst og beskæftigelse. De resterende lande, herunder Danmark, fik deres henstillinger henover sommeren 2010 og kun Sverige, Estland og Luxembourg har ikke modtaget en henstilling. Finland fik som det første land ophævet sin henstilling på ECOFIN den 12. juli 2011.

Indhold

Kommissionen ventes at redegøre for følgende hovedelementer:

- 8 lande (Italien, Cypern, Spanien, Frankrig, Ungarn, Slovenien, Tjekkiet og Litauen) har siden juni vedtaget yderligere konsolideringstiltag eller planlægger at gøre det. Særligt Italien, Cypern og Spanien har fremsat væsentlige

konsolideringspakker som svar på det tiltagende markedspres i form af stigende rentespænd på statsobligationer i forhold til Tyskland, men også Frankrig, Ungarn og Slovenien har vedtaget eller planlægger at vedtage tiltag. Hvis tiltagene implementeres fuldt ud, vil Italien og Cypern konsolidere mere end kravene i deres henstillinger.

- Tyskland, som er foran i forhold til efterlevelsen af sin henstilling, har annonceret, at de i efteråret vil vurdere mulighederne for en skattereform, der vil have som mål at stimulere den indenlandske efterspørgsel i 2013, hvor Tyskland forventes at være ude af EDP-proceduren, idet Kommissionen skønner underskuddet til hhv. 2 pct. af BNP i 2011 og 1,2 pct. af BNP i 2012. Derudover har Holland vedtaget en række midlertidige indtægtsreducerende tiltag, som er finansieret af indtægtsforøgende tiltag.
- Syv lande (Østrig, Slovakiet, Malta, Belgien, Polen, Bulgarien og Storbritannien) har ikke vedtaget yderligere tiltag siden juni, hvor særligt Belgien ikke synes at have fremlagt tilstrækkelige tiltag for at leve op til sin henstilling.
- Idet det økonomiske opsving var en væsentlig årsag til EU-landenes underskudsreduktion i 2010 og 2011, så kan den svagere konjunkturudvikling, der har vist sig over det seneste halve år samt de lavere vækstsøn for resten af 2011 få betydning for EU-landenes offentlige finanser. En svagere konjunkturudvikling vil alt andet lige pga. de automatiske stabilisatorer forværre underskuddet, hvilket bl.a. pga. markedernes risikoaversion kan skabe markedspres og dermed evt. højere renter, særligt hvis der sås tvivl om holdbarheden af de offentlige finanser.
- Overordnet ventes Kommissionen at konkludere, at der aktuelt ikke er grundlag for nye skridt i EU-landenes underskudsprocedurer, idet flere lande allerede har taget yderligere tiltag. Kommissionen ventes endvidere at tilskynde til, at de EU-lande, som vurderes at have brug for at styrke konsolideringen, fremlægger konkrete tiltag i overensstemmelse med deres henstillinger i deres finanslove for 2012.

ECOFIN ventes igen at følge op på EU-landenes underskudsprocedurer ultimo 2011.

Hjemmelsgrundlag

EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud har hjemmel i Traktatens artikel 126.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant

Statsfinansielle konsekvenser

Danmarks konsolidering af de offentlige finanser har direkte positive statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene vil understøtte vækst og beskæftigelse i Danmark.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Status vedrørende implementering af EU-landenes henstillinger er løbende blevet forelagt Folketingets Europaudvalg, og senest forud for ECOFIN den 12. juli.

Holdning*Dansk holdning*

Fra dansk side ventes man at kunne tage Kommissionens redegørelse for EU-landenes underskudsprocedurer til efterretning.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at kunne tage Kommissionens redegørelse til efterretning.

Bilag 1

Offentlig saldo (Kommissionens skøn) og seneste rådshenstillinger til EU -lande

	Offentlig saldo				Henstilling	
	2009	2010	2011	2012	Periode	Gns. årlig konsolidering
EST	-1,7	0,1	-0,6	-2,4	Ingen henstilling	
LUX	-0,9	-1,7	-1,0	-1,1	Ingen henstilling	
SWE	-0,7	0,0	0,9	2,0	Ingen henstilling	
FIN	-2,6	-2,5	-1,0	-0,7	Ingen henstilling	
DEN ⁽¹⁾	-2,7 (-2,7; -2,8)	-2,7 (-2,7; -2,8)	-4,1 (-3,8; -3,8)	-3,2 (-4,5; -4,6)	2011-2013	≥0,5
DEU	-3,0	-3,3	-2,0	-1,2	2011-2013	≥0,5
AUT	-4,1	-4,6	-3,7	-3,3	2011-2013	0,75
MAL	-3,7	-3,6	-3,0	-3,0	2011-2011	0,75
BLG	-4,7	-3,2	-2,7	-1,6	2011-2011	0,75
HUN	-4,5	-4,2	1,6	-3,3	2010-2011	0,25
NLD	-5,5	-5,4	-3,7	-2,3	2011-2013	0,75
ITA	-5,4	-4,6	-4,0	-3,2	2010-2012	≥0,5
SVN	-6,0	-5,6	-5,8	-5,0	2010-2013	0,75
CZE	-5,9	-4,7	-4,4	-4,1	2010-2013	1
BEL	-5,9	-4,1	-3,7	-4,2	2010-2012	0,75
CYP	-6,0	-5,3	-5,1	-4,9	2011-2012	1,5
SVK	-8,0	-7,9	-5,1	-4,6	2010-2013	1
POL	-7,3	-7,9	-5,8	-3,6	2010-2012	1,25
FRA	-7,5	-7,0	-5,8	-5,3	2010-2013	>1
ROM ⁽³⁾	-8,5	-6,4	-4,7	-3,6	2010-2012	1,75
LIT	-9,5	-7,1	-5,5	-4,8	2010-2012	2,25
LAT ⁽³⁾	-9,7	-7,7	-4,5	-3,8	2010-2012	2,75
PRT ⁽³⁾	-10,1	-9,1	-5,9	-4,5	2010 - 2013	1,25
ESP	-11,1	-9,2	-6,3	-5,3	2010 - 2013	1,5
UK	-11,4	-10,4	-8,6	-7,0	2010/11-2014/15	1,75
GRC ⁽³⁾	-15,4	-10,5	-9,5	-9,3	2009-2014	1,75
IRL ⁽³⁾	-14,3	-32,4	-10,5	-8,8	2011 - 2015	2,0
EU-gns.	-6,8	-6,4	-4,7	-3,8	Gns. 2011	1,2

Anm.: ⁽¹⁾ Tallene i parentes angiver seneste skøn i Danmarks Konvergensprogram, maj 2011 på EDP-form samt seneste skøn i Økonomisk Redegørelse, august 2011 på Nationalregnskabsform. ⁽³⁾ Lande som er omfattet af EU/IMF låneprogrammer.

Kilde: EU-Kommissionens forårsprognose maj 2011.

- Dagsordenspunkt 6: Internationale møder**
- a) Opfølgning på G20 finansministermødet den 23. september 2011 og IMFC-mødet den 24. september 2011**
- b) Forberedelse af G20 finansministermødet den 13.-16. oktober 2011**

Resumé

Der ventes på ECOFIN en opfølgning på G20 finansministermødet den 23. september og på IMFC-mødet den 24. september i forbindelse med IMF's årsmøde. ECOFIN ventes endvidere at forberede G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 13.-16. oktober 2011.

Baggrund og indhold

ECOFIN ventes på mødet den 4. oktober at følge op på G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 23. september og på mødet i den Internationale Monetære og Finansielle Komité (IMFC) den 24. september i forbindelse med den Internationale Valutafonds (IMF) årsmøde i Washington, USA. Endvidere ventes ECOFIN at forberede G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 13.-16. oktober 2011.

Udkast til EU's Terms of References til G20-finansministermødet den 13.-16. oktober foreligger endnu ikke, men ventes generelt at afspejle den fælles EU-holdning til G20-mødet den 23. september 2011.

I det fælles **EU Terms of Reference til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer** den 23. september 2011, lagde man fra EU's side bl.a. særlig vægt på følgende budskaber:

- *Global økonomi:* EU er ved at gennemføre en gennemgribende reform af sin økonomiske styring og er opsat på at sikre fuld implementering af den nye ramme for det økonomiske samarbejde. Finanspolitisk konsolidering har topprioritet for alle EU-lande, omend tilpasningsbehovet er forskelligt i de enkelte lande. Konsolidering skal sikre reduktion af landenes budgetunderskud og gælds niveauer samt understøtte en forbedring af det mellemfristede og langsigtede vækstpotentiale. Fuld og hurtig implementering af beslutningerne på eurotopmødet den 21. juli vil styrke effektiviteten af de europæiske stabilitetsmekanismer og adressere risikoen for spredning til andre lande. De europæiske stresstests af banker i juli bidrog til at identificere tilbageværende lommer af sårbarhed og banede vejen for en europæisk banksektor, som er bedre i stand til at absorbere stød i tilfælde af en intensiveret finanskriser, herunder som følge af den rekapitalisering som igangsattes i begyndelsen af 2011 og som har øget bankernes kapital betragteligt.
- *G20's ramme for stærkt, holdbar og balanceret vækst:* Mere konkrete tiltag er nødvendige for at rebalancere den globale vækst. G20 må nødvendigvis fokusere på konkrete, landespecifikke forpligtelser, herunder hvor muligt også målbare målsætninger og klare tidsrammer for opfyldelse heraf. Der lægges vægt på konsistens i G20-landenes økonomiske politikker. Lande med store betalingsbalanceunderskud eller -overskud må tage de nødvendige tiltag for

at rebalancere den globale efterspørgsel, og EU vedkender sig sine forpligtelser i den forbindelse.

- *Reformer af det internationale monetære system:* EU støtter en styrkelse af IMF's overvågning, herunder en styrkelse og sammenkobling af den bilaterale og den multilaterale overvågning af især den finansielle sektor og dens koblinger til realøkonomien. G20-lande bør underlægges årlige IMF Artikel IV-konsultationer og forpligte sig til offentliggørelse heraf. EU støtter udvikling af ”sammenhængende konklusioner” for landes håndtering af kapitalbevægelser. EU er parat til at vurdere behovet for yderligere tilpasninger af IMF's lånefaciliteter til støtte af lande i problemer.
- *Finansiel regulering:* Reformer af den finansielle regulering og det finansielle tilsyn skal forblive en topprioritet for G20. EU lægger særlig vægt på fuld implementering af G20-forpligtelserne vedr. finansiel regulering, hvilket indebærer rettidig og konsistent implementering af Basel II og Basel III inden for de internationalt aftalte tidsfrister. EU lægger desuden stor vægt på sikring af en internationalt konsistent ramme for systemisk vigtige finansielle institutioner (SIFI), fuld og konsistent implementering af aflønningsprincipper og -standarder samt af de af G20 vedtagne anbefalinger vedr. OTC derivater.
- *Råvarepriser:* EU lægger vægt på følgende politikmålsætninger mhp. at sikre fair og velfungerende råvaremarkeder: *i)* behov for øget gennemsigtighed i, kvalitet med og tilgang til informationer om de fysiske råvaremarkeder og markederne for råvarederivater; *ii)* behovet for et effektivt regime til identificering og forebyggelse af markedsmisbrug og -manipulation; samt *iii)* tilstrækkelig finansiel regulering af, og tilsyn med, råvarederivater.

Indholdet af det fælles **EU-statement til IMFC-mødet** afspejler generelt holdningerne angivet i det fælles EU Terms of Reference til G20-mødet, herunder for så vidt angår de økonomiske og finansielle anliggender. Endvidere lægges der vægt på følgende:

- *IMF's overvågning:* EU støtter det øgede fokus på den multilaterale dimension af IMF's overvågning, herunder de nye spillover rapporter for fem systemisk vigtige økonomier (USA, euroområdet, Kina, Japan og UK), som analyserer de afsmittende virkninger af de fem landes økonomiske politikker på resten af verden. EU støtter endvidere IMF's konsoliderede multilaterale overvågningsrapport, som samler op på hovedbudskaberne i IMF's væsentligste multilaterale overvågningsprodukter, herunder også spillover-rapporterne.
- EU bakker op om IMF's arbejde for et mere stabilt og robust internationalt monetært system. EU er åben over for overvejelser om en udvidelse af IMF's låneinstrumenter, idet enhver overvejelse bør tage udgangspunkt i grundig analyse af bl.a. behov, finansielle implikationer og mulige moral hazard problemer. EU er endvidere indstillet på at fastsætte generelle, ikke-bindende principper for IMF's samarbejde med regionale finansieringsmekanismer, herunder de europæiske EFSF og EFSM, hvor der bl.a. kan trækkes på erfaringerne fra de fælles EU-IMF programmer i EU-lande.

- EU er indstillet på at bidrage konstruktivt til de kommende diskussioner om evaluering af IMF's kvoteformel, som bestemmer medlemslandenes stemmewægt, finansieringsbyrde og potentielle låneadgang i IMF. Endeligt lægges vægt på, at en styrkelse af IMF's legitimitet (herunder i forhold til anbefalinger om finanspolitisk konsolidering, finansielle samt strukturelle reformer) og effektivitet vil kræve større engagement fra medlemslandenes ministre og centralbankguvernører samt et styrket, beslutningsdygtigt IMFC.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke været hørt om sagen.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen har ikke konsekvenser for dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Overordnet ventes G20- og IMFC-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og finansiell stabilitet.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side ventes man at kunne tage opfølgningen på G20- og IMFC-møderne til efterretning. Fra dansk side ventes man endvidere at kunne støtte en fælles EU-holdning (Terms of References) til G20-mødet til finansministre og centralbankchefer den 13.-16. oktober 2011.

Fra dansk side lægges vægt på, at gennemførelsen af initiativerne i G20 er i overensstemmelse med EU's gældende økonomisk-politiske rammer og beslutninger, herunder for så vidt angår G20-landenes koordinering af finanspolitiske konsolideringsstrategier og implementeringen af G20-rammen for stærk, bæredygtig og balanceret vækst.

G20's arbejde med at identificere makroøkonomiske ubalancer og analysere de underliggende årsager til disse støttes. Initiativet er et vigtigt element i adresseringen af de globale ubalancer og arbejdet med at skabe grundlag for stærk, balance-ret og bæredygtig vækst. G20-landene bør bl.a. gennemføre de finanspolitiske tilpasninger og strukturreformer, der er nødvendige for at reducere landenes ubalancer.

For så vidt angår de nye kapital- og likviditetsstandarder for banker (det såkaldte Basel III-regelsæt), som endosseredes på G20-finansministtermødet i oktober 2010, støttes fra dansk side generelt intentionen med de nye regler. Fra dansk side lægges der vægt på fleksibel implementering af reglerne – herunder særligt i EU's kapitalkravsdirektiv – således at der f.eks. tages hensyn til det danske realkreditsystem.

Andre landes holdning

Landene ventes generelt at tage opfølgningen på G20- og IMFC-møderne til efterretning. Endvidere ventes landene at kunne støtte en fælles EU-holdning (Terms of Reference) til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 13.-16. oktober.

Dagsordenspunkt 7: Forberedelse af FN's årlige klimakonference (COP-17)

Resumé

ECOFIN ventes at vedtage konklusioner, der bekræfter EU's tilsagn om at bidrage med 7,2 mia. euro i perioden 2010-2012 og i samarbejde med andre parter bidrage med en "rimelig andel" af målet om et årligt fælles mål på 100 mia. USD til klimafinansiering fra 2020 fra en flerhed af kilder under forudsætning af at udviklingslandene iværksætter meningsfulde reduktionsindsatser.

Baggrund

Med Cancun-aftalerne i december 2010 forpligtede de industrialiserede lande sig til at tilvejebringe op imod 30 mia. USD i perioden 2010-2012 i opstartsfinansiering til klimaindsatser i udviklingslande. EU har i den forbindelse givet tilsagn om et bidrag på 7,2 mia. euro i perioden 2010-2012. Der rapporteres årligt i forbindelse med afholdelse af COP-møderne om implementeringen af opstartsfinansieringen.

De industrialiserede lande forpligtede sig tillige til tilsagnet om at bidrage til at nå et årligt fælles mål på 100 mia. USD fra 2020 til finansiering af klimaindsatsen i udviklingslande, forudsat at udviklingslandene også selv iværksætter meningsfulde reduktionsindsatser. I Cancun-aftalerne konkluderes, at de 100 mia. USD skal sammensættes af en flerhed af kilder, herunder offentlige, private, innovative og multilaterale kilder.

Endelig blev beslutningen fra COP15 om at etablere en "Grøn Klimafond" bekræftet. Fonden skal indgå i FN's klimakonventions finansielle mekanisme. Der blev i den forbindelse nedsat et midlertidigt udvalg (Transitional Committee), der fik til opgave at designe fonden. Udvalget forventes at præsentere sit forslag til design af fonden til COP17 i Durban i december 2011.

Indhold

Det foreløbige udkast til konklusionerne gentager EU's tilsagn om at bidrage med 7,2 mia. euro i opstartsfinansiering i perioden 2010-2012 samt understreger behovet for en transparent afrapportering af opstartsfinansieringens implementering, herunder rapportering af EU's egen forpligtelse i Durban.

Det bekræftes, at de industrialiserede landes har givet tilsagn om at bidrage til at nå et årligt fælles mål på 100 mia. USD fra 2020 til finansiering af klimaindsatsen i udviklingslande under forudsætning af, at udviklingslandene selv iværksætter meningsfulde reduktioner. Målopnåelsen betinges af, at midlerne mobiliseres fra en flerhed af kilder, herunder offentlige, private, innovative, bi- og multilaterale kilder. Vigtigheden af at opnå fremskridt i identifikation af kilder til den langsigtede klimafinansiering understreges. Betydningen af private investeringer og et robust karbonmarked fremhæves særskilt. Derudover gentages, at "carbon pricing" på skibs- og flytransport er en potentiel finansieringskilde, og at et videre arbejde i FN's søfartsorganisation (IMO) og FN's luftfartsorganisation (ICAO), er nødvendigt med henblik på at udvikle en global ramme, idet behovet for at tage hen-

syn til nationale budgetregler og UNFCCC principper i relation til anvendelse af et potentielt provenu understreges.

Der ventes tilslutning til, at EU og medlemslandene i fællesskab med andre parter bidrager med sin rimelige andel af den langsigtede klimafinansiering med henblik på at komplementere udviklingslandenes egenindsats. Nødvendigheden af at adressere behovet for at opskalere klimafinansieringen fra 2013 til 2020 understreges under forudsætning af, at udviklingslandene selv iværksætter egne meningsfulde reduktionsindsatser.

Med konklusionerne ventes Rådet at notere sig en G20-rapport om langsigtet klimafinansiering og opfordre COP-formandskabet til at skabe enighed om at bringe processen om kilder til international klimafinansiering videre.

I konklusionerne ventes endvidere en reference til behovet for effektiv implementering og konsistent monitorering af klimabistanden samt en opfordring til det midlertidige udvalg (TC) om at præsentere et ambitiøst udkast til designet af den Grønne Fond. Endelig understreges vigtigheden af det stående udvalg (Standing Committee) rådgivende rolle i relation til Konventionens finansielle mekanisme.

Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke om rådskonklusioner.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Rådskonklusionerne har ikke umiddelbar retsvirkning for dansk lovgivning.

Statsfinansielle konsekvenser

Konklusionerne har ikke i sig selv konsekvenser for statsfinansierne, men ydelse af opstartsfinansiering har statsfinansielle konsekvenser for Danmark. På længere sigt må indgåelse af en global klimaaf tale med tilhørende forpligtelser til at yde klimabistand forventes at have betydelige statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Konklusionerne har ikke i sig selv konsekvenser for samfundsøkonomien, men globale aftaler om klimafinansiering kan have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Fra dansk side kan man generelt støtte udkastet til rådskonklusioner, som det foreligger. Det er væsentligt, at EU i Durban kan præsentere en oversigt over sin opstartsfinansiering, der demonstrerer, at finansieringen bliver leveret og kommer konkrete tiltag til gode.

Fra dansk side støttes endvidere, at EU bidrager med sin rimelige andel af klimafinansieringen på 100 mia. USD fra 2020 under forudsætning af, at udviklingslandene selv bidrager med meningsfulde reduktionstiltag og gennemsigtig monitoring heraf. I lyset af den internationale økonomiske krise bemærkes det i lighed med Cancun-aftalerne, at målopnåelsen alene kan realiseres, såfremt den sammensættes af en flerhed af kilder. Fra dansk side støttes, at EU kan bidrage aktivt til at fremme forhandlingerne i Durban om kilder til langsigtet klimafinansiering allerede fra 2013, særligt med henblik på at styrke den private sektor og de store udviklingsbankers rolle.

Hvad angår udvidelse af kilder til den internationale klimafinansiering lægger man fra dansk side vægt på, at nye kilder til klimafinansiering respekterer princippet om staters suverænitet og princippet om flagneutralitet i relation til international skibsfart. Fra dansk side arbejdes for, at fremtidig flagneutral og global regulering af international skibsfart som første prioritet udvikles og implementeres i IMO, og at eventuel finansiering fra international skibsfart sker på grundlag af et markedsbaseret virkemiddel i IMO.